

VIKTORÍN ŠULC

**Zlý
duch**

PANOPTIKUM
SEXUÁLNÍCH
VRAŽD **4.**

S DOVĚTKY ŠÉFA MORDPARTY JIŘÍHO MARKOVIČE

VIKTORÍN ŠULC

**Ziv
duch**

**ŽIVÝ
DUCH**

VIKTORÍN ŠULC

**PANOPTIKUM
SEXUÁLNÍCH VRAŽD**

4.

**NAKLADATELSTVÍ
EPOCHA**

Copyright © Viktorín Šulc, Jiří Markovič, 2021

Photos © Archiv autora, Vlasta Lufanská, Pavel Šmejkal, 2021

Cover © Lukáš Tuma, 2021

Czech Edition © Nakladatelství Epoque, Praha 2021

ISBN 978-80-7557-229-5 (print)

ISBN 978-80-7557-987-4 (ePub)

ISBN 978-80-7557-988-1 (mobi)

ISBN 978-80-7557-989-8 (pdf)

*Věnováno mému příteli,
emeritnímu podplukovníku Vladimíru Matouškovi,
excelentnímu kriminalistovi a člověku s velkým dobrým srdcem*

(27. října 1952–23. srpna 2020)

Poslední federální oprátka	11
Básně prázdnoty	35
Dvakrát do stejné řeky	110
Zjevila se mi příšera	230
Mrákoty korunní svědkyně	271
Škaredý hrobníkův čtvrtek	358
Sex a smrt	392
Jako naprostý šílenci	479

*Jeanny, pojd', no tak!
Vstávej, prosím.
Budeš celá mokrá.
Už je pozdě, pojd'.
Musíme odtud pryč, ven z lesa.
Nerozumíš?*

*Kde je tvá bota?
Ztratila jsi ji, když jsem ti ukazoval cestu.
Kdo ztratil?
Ty – tebe? Já – mne?
Nebo... Nebo my nás?*

Falco: Jeanny

Interpret Falco v roli sériového vraha dívek opěvuje
mladičkou krásku – a taky svou oběť – Jeanny.

Poslední federální oprátka

„Pod vlivem alkoholu dělám hlouposti.“

„Opravdu nevím, proč jsem to udělal, ale když jsem uviděl ten nůž...“

„V komoře jsem našel dvě malé lahve alpy, které jsem vypil. Alkohol mi stoupl do hlavy a v hlavě mi bleskla myšlenka, že si vyřežu varlata.“

(z výpovědi trojnásobného vraha Štefana Svitka)

„Při chodidle pravé dolní končetiny této mrtvolky se nachází srdce, pod pravým podpaždím se nachází další srdce...“

(z protokolu ohledání místa činu v domě Svitkových)

Nazrál čas pozvat vás, vážení čtenáři a vytrvalí souputníci z předchozích tří dílů, už ke čtvrté *panoptikální* výpravě. Bude to cesta lemovaná hroby a neblahými osudy obětí. Cesta smutná, určitě dramatická, ale především poučná.

Dočkáme se – pevně doufám – dalších originálních informací o pokriveném libidu těžkých sexuálních deviantů, o vývoji jejich zločinecké dráhy, o někdy primitivní, jindy zas vychytralé manipulaci s nitkami podezření, jež by ukazovalo na jejich osobu.

Stejně tak se dozvíme mnohé o lidech, kteří jsou těmto vrahům na stopě, šlépějí čas od času už nebezpečně vychladlé. O trpělivosti a zvláštní schopnosti empatie mužů zákona. Seznámíme se s důmyslnými úsudky kriminalistů či správně zvolenou taktikou výslechu...

Jistě není náhodou, že ze sedmačtyřiceti kauz původně nominovaných pro tento svazek, frontálně zahrnující období 1993 až 2009,¹

¹ S některými kauzami se detailně teprve seznámíme v 5. dílu Panoptika.

„dostali“ pouze dva pachatelé – před svým dopadením – čas na *repete*, tedy pro spáchání druhé vraždy.

A třebaže je erudice kriminalistů vystupujících v *Panoptiku* nesporná, jistě s povděkem opřou své myšlenkové pochody o znalecké posudky soudních lékařů, stejně jako o expertizy psychiatrických, sexuologických a psychologických kapacit – samozřejmě, že také z těchto pramenů budeme citovat.

Ano, je to tak, po stopách vraždících pachatelů nevyrazila jen neúprosná elitní smečka z mordparty, nemenší nebezpečí pro zločince představují i *bílé pláště* v zvětví svých laboratoří a počítačů, představitelé kriminalistických disciplín, jako jsou daktyloskopie, genetika, balistika a řada dalších.

Plnou parou vpřed (někdy i vzad)

Dovolím si teď několik osobnějších odstavců:

Když jsem kolem roku 2010 začal přemýšlet o napsání pentalogie *Panoptikum sexuálních vražd*, mohl jsem se s důvěrou opřít o – účetnickou terminologii řečeno – *počáteční zůstatek aktiv* v podobě slušného objemu již nastudovaných kauz.

Zahleděl jsem se tenkrát s příjemným uspokojením na solidní množství pramenů ve svém listinném archivu, stejně jako na v útrobách počítače uložené poznámky z reportérských výprav, rozhovorů se svědky a pozůstalými – ale především z pracovních dialogů s kriminalisty.

Kdy – když ne teď? zopakoval jsem si v duchu jedno staré volební heslo... Domníval jsem se, že z hlediska studijní přípravy mám vystaráno, teď už to chce jen *sicflajš* a psát a psát... V průběhu příštích měsíců a let jsem ale – ke svému překvapení – poznal, jak značně jsem se mýlil.

Totíž že moje práce obsahuje nečekaně výrazný, až neúprosný charakter *LIVE!*

Hned vše vysvětlím: Průběžně zasouvám nachystané cihličky do stavby budoucích dílů pentalogie, ovšem za pochodu také studuji nové

zájmové prameny. Někdy i s notným předstihem, neboť zkušenost velí, že pokud už držíte v ruce nějaký vhodný a v budoucnu využitelný spis, v žádném případě nemůžete pokrčit rameny a žoviálně konstatovat:

No vida, dobrý... Jenže tohle budu potřebovat nejdřív až za rok, takže nazdar, až příště...

Žádné „příště“ totiž nemusí nastat!

Dvakrát či třikrát, už je to hodně dávno, jsem takovou chybu v životě udělal. A spis následně *zmizel, dočasně* se zatoulal kamsi na státní zastupitelství, případně se stal dlouhodobou výpůjčkou pro čísi disertační práci.

Ta třetí chyba se týkala odloženého rozhovoru se dvěma starými manželi, důležitými pamětníky v kauze dvojnásobného *sériového* vraha a sadisty. Hezky jsme si povídali, ale hlavně jsme si tenkrát slíbili, že za týden se sejdeme znovu – a oni mezitím v útrokách jisté skříně vyhledají patřičné dokumenty, aby si oživilí vzpomínky...

Když jsem do jejich severočeské obce za týden znovu dorazil, byl už s jejich vstřícností a ochotou ámen. Kdosi z příbuzných pachatele – ten v té době stále ještě pobýval ve vězení – staroušky mezitím patřičně *zpracoval*, už se báli se mnou mluvit. Nezbylo nic jiného, než jejich ustrašené omluvy respektovat a odtáhnout s nepořízenou.

Jenom hlupák opakuje staré chyby!

Proto nad výlety do dávné kriminalistické minulosti nijak neváhám, ba naopak, ve studovnách a badatelnách bývám málem jako doma... Poslední díl pentalogie bude toho důkazem. Stejně tak průběžně sleduji a registruji čerstvý nápad kauz vhodných pro využití v příštích dílech.

Samozřejmě, všechny takové odbočky zpomalují práci na aktuálním díle, zpožďují dodání textu do nakladatelství – tím pádem oddalují i okamžik, kdy se zbrusu čerstvý výtisk nového dílu dostane na knihkupecké pulty. Tolik na vysvětlenou mého autorského *otálení*... Milí urgující čtenáři, cením si vaší netrpělivosti!

Syndrom *live* je také příčinou, proč se znovu vrátíme do devadesátých let, například v úvodní kapitole *Básně prázdnoty*. Na další vaše četné dotazy ohledně „prohození“ titulů třetího a čtvrtého *panoptikálního*

pokračování, dodám, že 3. kapitola *Zjevila se mi příšera* úzce souvisí s názvem knihy *Zlý duch*, kterou jste právě začali číst.

U Falkova hrobu

Hustě prší, voda málem nestačí odtékat – a na mříž kanálové vpusti právě dopadla odhozená dětská hračka. Je to roztomilá nastrojená panenka...

Je chladno / Musíme odsud, pojď / Máš rozmazanou rtěnku / Koupila sis ji a... / A já jsem to viděl / Příliš rudé na tvých rtech...

Pečlivý čtenář se už jistě neopomněl seznámit i s mottem tohoto dílu. Vychází z textu jednoho letitého hitu *Jeanny*, asi bych měl spíš použít německého synonyma šlágru. Občas ho náhodně zaslechnu v nějakém soukromém rádiu – a někde v zákoutí mé pořád ještě obstojně fungující mozkovny se okamžitě vrčivě zapne promítačka s příslušnými obrázky.

Song totiž existuje i v klipové podobě: kdysi celosvětově populární rakouský interpret Falco (1957–1998) opěvuje v roli nepřítelnyho sériového vraha dívek mladičkou krásku Jeanny.² Co nám krátký *filmeček* nabízí?

Je večer, zřejmě před volným dnem. Ulice jsou plné rozveselených mladých lidí, kteří se jdou pobavit do tanečního podniku. Spěchá tam i Jeanny ve společnosti své kamarádky.

Je jeden člověk je sám. Pohřížen do svých představ, sleduje dívku jako stín, ohryzává si nedočkavě prsty, pídí se po vytoužené chvíli, až budou spolu a sami...

Nech mě být!, stačí ještě Jeanny říct rozezleně. Zřejmě si uvědomila, že tohohle podivného chlápka v anonymně splývajícím *komparsu* lidí kolem sebe už několikrát zahlédla.

² Za upozornění na tento zajímavý klip děkuji germanistce a překladatelce Ivaně Führmann Vízdalové z malebného historického města Melku v Dolním Rakousku. Za zmínku stojí, že část videoklipu se natáčela v sugestivním prostředí katakomb historické vídeňské kanalizace.

Po činu nese vrah opatrně v náruči její mrtvé tělo, něžně k ní hovoří a několikrát opakuje: „Je tu někdo, kdo tě potřebuje.“ Odnáší mrtvou do svého hájemství, kde dívka leží na katafalku oděná jako nevěsta, pořád sexy, stále *jako živá*.

Falco – v působivé dekoraci mnoha desítek zapálených dlouhých svíček – jí zpívá a koncertuje na piano, sám v elegantním obleku a s motýlkem, s vlasy sčesanými dozadu, pečlivě uhlazenými brilantinou či nějakým modernějším kosmetickým voskem.

Jeanny, přestaň žít ve snech / Jeanny, život není takový, jaký vypadá / Taková opuštěná dívka v chladném, chladném světě...

Nebo je koncert pouhým snem, představou nemocné psychiky? Jeannin veselý, rozverně tančící, někdy přítulný, jindy výsměšný přízrak, střídající róby a sexy oblečení, se totiž pachateli zjevuje ještě po jeho dopadení a umístění na přísně střeženém oddělení psychiatrické léčebny.

Falco se roztouženě vzpíná v navlečené svěrací kazajce, v prostoru bíle vykachlíkované *samotky* opravdu, ale opravdu není sám... Svůj vnitřní svět však umanutě tají, bedlivým očím ošetřovatelů nastavuje tvář zcela vyrovnaného a příkladně kooperujícího pacienta...

Zřejmě nikoli náhodou se v úvodu klipu objeví nápis Motel Bates jako odkaz na slavné Hitchcockovo *Psycho*.³ Tím pádem uvidíme poblíž těla na katafalku i vystavené preparované ptáky, oblíbený koníček Normana Batese... Nebo jde především o symboliku neživé krásy? Křidel, která už nikdy nikam neodletí?

Vyušíme také odkaz na první zvukový film režiséra Fritze Langa z roku 1931, dílo dodnes fenomenální, podle některých pramenů inspirované řáděním autentického sériového vraha alias düsseldorfského netvora Petra Kürtena. Film měl v USA premiéru 11. května,

³ Srovnání děje Hitchcockova filmu *Psycho* (1960) s autentickým případem sériového vraha Eda Geina viz *Panoptikum*, 2. díl, prolog *Vstříc jícnu tmy*. Kauza Gein inspirovala ovšem také tvůrce pětioscarového snímku *Mlčení jehňátek* (1991, režie Jonathan Demme).

Prolog

tedy zhruba tři měsíce před „netvorovou“ popravou stětím gilotinou v srpnu 1931!

Langův film se jmenuje *Eine Stadt sucht einen Mörder* (v překladu *Město hledá vraha*, nicméně film v českém archívním rejstříku nese distribuční titul *Vrah mezi námi*), případně jen *M* jako *Mörder*.⁴ Zmíněná analogie s klipem patří slepému prodáváči balonků stejně jako křídový cejch na Falkově kabátě v podobě písmene *F* (v Langově filmu samozřejmě *M*).

S výjimkou zmíněného *koncertu* má Falco na sobě filmově uznávaný „dress code“ úchylných pánů, sledujících a šmírujících subjekt svého zájmu: dlouhý svrchník, v jeho výstřihu slušivou šálku s drobným vzorkem, klobouk... Oděvu ani hladké tváři nelze vlastně nic vytknout, přesto je dotyčný pán už na první pohled „nějakej divnej“...

Teď je slyším! / Přicházejí! / Přicházejí, aby si tě odvedli / Nenajdou tě / Nikdo tě nenajde!

Falkova píseň byla svého času považována za skandální, rozhlasové a televizní společnosti ji bojkotovaly pro údajnou propagaci násilí... I tak se ovšem stala superhitem roku 1986.

Takže – pokud někdy navštívíte Vídeň a její ústřední hřbitov, zastavte se taky u Falkova hrobu. Právě tady začala práce na knize, kterou zrovna držíte v ruce.

Malý rozcestník na prahu obludária

Práce za neustálého pochodu právě dospěla do stadia čtvrtého dílu, nazvaného ZLÝ DUCH.

⁴ Viz Panoptikum, 2. díl, prolog *Vstříc jícnu tmy*. Není bez zajímavosti, že v roce 2019 viděli němečtí a rakouští televizní diváci stejnojmenný, volněji pojatý remake Langova filmu, opět zaměřený na zjitřenou atmosféru města zažívajícího sérii pedofilních vražd.

Titul symbolicky a příhodně upomíná na přízrak, kterého se obával mladý muž, někdejší příslušník vězeňské služby. Před zlým duchem varoval i svoje nejbližší, snažil se je chránit primitivními kouzelnickými malůvkami a čáry samorostlé magie. Bohužel podcenil, že ten nejhorší a nejkrutější běs číhá v jeho nitru.

Také zjistíme, že o vraždě může talentovaný pachatel napsat obšírnou báseň. Nebo mu ji diktoval nějaký démon? Dále poznáme mord s prvky pomateného rituálního charakteru, kdy krev nahrazuje na nahém těle oběti sirup, místo spermatu pak poslouží jogurt...

Zpoza hřbitovní zdi zazněl do noci ženský výkřik... Budeme analyzovat záhadné a dosud nezvratné zmizení ženy, které nás zavede do sugestivního prostředí hrobek a křížů, ale taky pecí krematoria, malé svérázné továrny na zpracování nebožtíků a jejich proměny v popel, pěchovaný do uren... Možná, že přijde i pan Kopfrkingl!

Povíme si detailně o pěti kauzách, které skončily pravomocným rozsudkem doživotního odnětí svobody – jedna z nich popisuje případ bezcitné, nebezpečné a brutální ženy. Lesby, která nenáviděla muže a po krátkém vstřícném flirtu s nimi naložila po svém.

„Tak co – připravenej?“ řekla frivolně. „Tady jsem.“

Obrátil se, aby se podíval na její nahé tělo, vplouvající do kužele světla.

„Ach, Ježíši,“ vydechl.

Obešla postel, sklonila se nad ním, něžně se usmívajíc. Pak zabořila velké ostří nože do mužova tlustého krku a zase jej vytáhla... Vydal kloktavý zvuk a jeho tělo nadskočilo křečovitě z postele. Krev tryskala proudem, kaluže, záplava krve, která zastřela vzduch rudou mlhou... Prosákla postel a odkapávala na podlahu.⁵

Budeme analyzovat tento výjimečný případ, hledat paralely v zahraničních kauzách, seznámíme se s fiktivní postavou sériové vražedkyně

⁵ Lawrence Sanders: *Třetí smrtelný hřích*, USA, 1981, bližší údaje viz Panoptikum, 4. díl, kapitola *Sex a smrt*.

Prolog

Zoe Kohlerové, v severní Americe obdobně populární jako dr. Hannibal „Kanibal“ Lecter z *Mlčení jehňátek*.

Nepochybně nás zaujme případ jednoho z nejmladších deviovaných vrahů v historii tuzemské kriminalistiky, případ školáka, který strávil prázdninové odpoledne mezi dětmi na kluzišti, aby se navečer vyzbrojil nožem a šel zabíjet...

Ostatně soudím, že kriminální *fal*, kterému budeme věnovat převážnou část tohoto prologu, rovněž vyvolá silný čtenářský dojem, nejspíš taky údiv a hrůzu.

Neboť *zlý duch* je schopen čehokoliv.

Horehronský Rozparovač

„Vím, že za takový trestný čin mohu být odsouzen k trestu odnětí svobody až na 25 roků. Nebo hůř... Na otázku, co myslím pod slovem hůř, uvádím, že můžu taky dostat trest smrti.“

Prorocká slova zazněla ve vazební věznici z úst trojnásobného vraha, v téměř intimním sezení s forezním sexuologem.

Kauza Štefana Svitka (narozen 1960) z Brezna nad Hronom (kdysi tu žila i dobře známá oběť nejslavnějšího tuzemského pomníku Otýlie Vranská) se v říjnu 2017 dočkala třicátého výročí. Její hlavní protagonista si vydobyl přezdívku Horehronský Rozparovač.

Každé přirovnání drobátka kulhá, nicméně při detailnějším seznámení se Svitkovou kauzou nelze přezdívice vytykat expresivitu ani bulvárnost. Přesně řečeno, je realistická, s pouhým minimem nadšázky...

Případ lze označit za mimořádný v několika ohledech. Jednak oblundným rozměrem vražedného činu, dále hloubkou a kombinací pachatelových sexuálních úchylek, a v neposlední řadě i historickým faktem – Štefan Svitka byl posledním popraveným v někdejší

Československu. Skončil smrtící oprátkou v Bratislavě 8. června 1989.⁶

Následující slova neznamenaají povzdech lítosti, spíš rozpačitého údivu: Stačilo, aby se soudní přelíčení protáhlo o půl roku – a Svitek by zůstal na živu, s teoretickou možností vyjít po odpykání necelých dvaceti let vězení na svobodu...

Ve vyšetřovacím spise ČVS: VV-12/10-1987, zpracovaném vyšetřovatelkou kpt. Danielou Kolesárovou, najdeme mimo jiné dvě fotografie *zo sobáša*, tedy svatby Štefana Svitka s Máriou Pokošovou.

Obřad proběhl 15. března 1983, tou dobou měla jejich společná dcera Anna necelé dva roky – a další dítě bylo na cestě. *C'est la vie*, zní vznešeně ve francouzštině. *To je holt život*, pokrčí plebejsky rameny tuzemec.

Co se ale na zmíněných fotkách zcela vymyká z představy o svatebním juchání? Naprostá absence úsměvu!

Nevěsta se ženichem mají pevně semknuté rty a taky mimika jejich obličeje je neveselá, spíš pohřební. Na druhé fotce Štefan podepisuje manželský slib s výrazem člověka zvěčňujícího svoje jméno na kondolenčním archu. Takhle nějak se tvářili chudáci populární umělci v roce 1977, když *dobrovolně* podepisovali Antichartu – a byli si vědomi přítomnosti vše zvěčňující kamery...

Samozřejmě, jsou to jen dvě fotky manželů Svitkových. Dvě momentky něčeho, co dávno odvál čas. Mohou mít – například – i prozaické vysvětlení. Vždyť nevěsta se ženichem si někdy po všech těch přípravách a obřadnostech připadají jako štvanci. Hosté se veselí, oni padají únavou...

⁶ Dodejme, že poslední popravený v tehdejší České socialistické republice, Vladimír Lulek (narozen 1953), v prosinci 1986 v Předměřicích nad Labem rovněž zlikvidoval svou rodinu – jednalo se dokonce o pětinasobnou vraždu – a skončil jako *viselec* v pankrácké věznici v Praze 2. února 1989. Není bez zajímavosti, že v průběhu přípravného řízení simuloval Lulek duševní nemoc a také zahájil hladovku. Navzdory vyživující sondě spadla jeho váha až na kritických 42 kg, líčení absolvoval na invalidním vozíku, zcela apatický, odmítal i kontakt se svým obhájcem.

Prolog

Nebo se snad jednalo o následky nadměrné pitky z předchozího večera? Štefan s kocovinou za statným krkem byl *rád, že je vůbec rád*, Mária nepochybně tušila, s jakým *exotem* jde do manželského chomoutu.

Tak či tak, raději se přenesme v proudu času o čtyři roky vpřed. V říjnu 1987 čekala Mária se Štefanem další dítě. Osud už spěšně chystal další fotky, ty ovšem budou mnohem drsnější a depresivnějšího rázu než ony „smutné“ svatební. Pořídí je policejní technik...

Poslední otázka

Štefan Svitek byl těžký a recidivující alkoholik, nic na tom nezměnila ani dvojitá soudně nařízená protialkoholní léčba. Své pracovní prostředí, tedy mezi krmiči a pečovateli dobytka v jednotném rolnickém družstvu, sám později trefně glosoval: „Pálenka tam tekla proudem, měli jsme jí víc než vody...“

Mimořádný byl i pijácký tah během pátku 30. října 1987, kdy Svitek pomáhal sousedovi s řezáním a úklidem dřeva na zátop.

Pět panáků slivovice (celkem tedy 2,5 dcl) a dvě sedmičky vína ze sousedových zásob byly pobídkou zasednout odpoledne v hospodě U Zeleného stromu. Do zavíračky stihl Svitek další dvě sedmičky vína a čtyři panáky borovičky, zalévané několika pivy.

A dál? K mání zbýval už jen onačejší hotel Hron. Ale proč ne?

Konzument se do baru připotácel v notně podroušeném stavu, nicméně dokázal přemluvit obsluhu, aby mu ještě prodala tři piva a tři panáky borovičky... Pozdější znalecký odhad stanovil, že Svitkovým dobře stavěným tělem kolovalo pozdě večer minimálně 2,6 promile alkoholu.

Každá pitka má začátek – ale taky konec. Byla hodina před půlnocí a Svitek se vydal domů k rodině. Jenže...

Bylo zamčeno!

Dál už můžeme citovat jen z výpovědi obviněného:

„V domě byla tma, tak jsem zabouchal na dveře. Manželku moje bouchání probudilo a za zamčenými dveřmi mi řekla: *Běž si tam, kde*